

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **L. O.**, zastoupeného Michalem Benčokem, advokátem se sídlem Praha 1, Václavské nám. 17, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2005, č. j. OAM-155/LE-PA04-PA04-2005, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 7. 2005, č. j. 56 Az 39/2005-36,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 7. 2005, č. j. 56 Az 39/2005-36, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 15. 3. 2005, č. j. OAM-155/LE-PA04-PA04-2005, žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce citoval řadu ustanovení správního řádu, která správní orgán v řízeních porušil a trval na tom, že aplikací § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu došlo k nesprávné právní kvalifikaci; splnil totiž zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, resp. minimálně pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Ke skutkovým důvodům odkázal na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a další spisový materiál. Dále uvedl, že politické, etnické a náboženské spory vyvolaly na Pobřeží slonoviny občanskou válku, která zemi rozdělila, jeho návrat

je tak nemožný. Navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V replice na vyjádření žalovaného k žalobě dále rozvedl svůj žalobní bod, podle něhož se žalovaný nezabýval možností udělení překážky vycestování. Poukázal na z toho vyplývající porušení mezinárodních závazků České republiky, a to zejména čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (Ženevská úmluva), a dále čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. K replice přiložil čtyři zprávy z internetu, které dle žalobce dokládají výrazné zhoršení bezpečnostní situace v zemi původu.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 20. 7. 2005 žalobu zamítl. V řízení před správním orgánem neshledal krajský soud vady vytýkané žalobcem ani jiné vady, pro které by měl napadené rozhodnutí zrušit; v odůvodnění rozsudku se rovněž ztotožnil se žalovaným v tom, že žalobcova žádost o udělení azylu byla zjevně nedůvodná. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce opustil zemi původu kvůli válce. Protože pochází ze severu země, vydírali jeho rodinu vládní vojáci. Ty, kteří odmítali platit, zabíjeli. Česká republika byla cílem jeho cesty, poté se rozhodl odejít do Německa za bratrancem. Po měsíci pobytu v České republice byl zadržen policií na hranici s Německem, následně požádal o azyl. Policie pak rozhodla o jeho správním vyhoštění na 5 let. Na území České republiky měl možnost se volně a svobodně pohybovat a vejít do kontaktu s orgány České republiky. V podání žádosti o udělení azylu mu tak nebránily žádné objektivní okolnosti, přičemž skutečnosti, které uvedl v žádosti o udělení azylu i při pohovoru, mu byly známy již dříve.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též stěžovatel) včas kasační stížnost. Namítl, že krajský soud se stejně jako žalovaný nijak nevypořádal s otázkou, zda v jeho případě jsou či nejsou dány důvody pro udělení azylu dle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu. Soud ani žalovaný dále neposuzovali existenci překážek vycestování dle § 91 zákona o azylu. Odůvodnění rozhodnutí jsou postavena na ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, správní orgán ani soud se nezabývali situací v zemi původu, ale pouze konstatovali účelovost žádosti o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Nebyl tak ani dostatečně zjištěn skutkový stav. Žalobce též odkázal na svoji repliku k vyjádření žalovaného k žalobě. Dále uvedl dva hlavní důvody odchodu ze země původu: první se týká politické a bezpečnostní situace, která stále není stabilizovaná, a to nejen v regionu města Abidjan. Policejní a vládní orgány soustavně porušují lidská práva. Jednání mezi vládou a rebely byla přerušena, hrozí nové vypuknutí občanské války mezi severem a jihem. Druhým důvodem byla jeho osobní situace, když etnicky přísluší ke kmeni D. ze severu země. Pokud by zůstal na jihu, byl by podezřelým ze špionáže a předmětem stálé kontroly ze strany armády a ozbrojených milicí, při návratu na sever by byl nucen bojovat na straně rebelů. Odkázal též na internetové stránky, kde je možné získat informace o vývoji v zemi původu. Uzavřel, že důvody jeho žádosti o udělení azylu lze podřadit pod § 12 písm. b) zákona o azylu a mohly by být také důvodem pro udělení humanitárního azylu. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce též požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud věc posoudil takto:

Podle § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to však neplatí mimo jiné v případě, je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Dle setrvalé judikatury Ústavního soudu (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, Sb. n. u. US, svazek č. 3, nálezy č. 34, str. 257, nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, Sb. n. u. US, svazek č. 8, nálezy č. 85, str. 287, nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II. ÚS 686/02, Sb. n. u. US, svazek č. 35, nálezy č. 155, str. 147) jedním z principů, představujícím součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy) a vylučujícím libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky odůvodnit (ve správním soudnictví srov. § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Tyto ústavněprávní principy nalézají odraz též v judikatuře Nejvyššího správního soudu: není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (srov. č. 689/2005 Sb. NSS; dále též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52; www.nssoud.cz).

V daném případě stěžovatel v žalobě výslovně uvedl, že v jeho případě jsou splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu či pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu s tím, že v jeho zemi původu vyvolaly politické, etnické a náboženské spory občanskou válku. Ve své replice k vyjádření žalovaného k žalobě, ze dne 14. 6. 2005, pak svůj žalobní bod týkající se porušení § 91 zákona o azylu přípustně (tedy aniž by došlo k jeho rozšíření ve smyslu § 71 odst. 2 s. ř. s.) upřesnil, když odkázal na současnou bezpečnostní situaci na Pobřeží slonoviny, což dokládal zprávami o této zemi z internetu, a uvedl, že žalovaný se překážkou vycestování vůbec nezabýval, čímž došlo k porušení mezinárodních závazků České republiky.

Krajský soud však tyto žalobní body v odůvodnění rozsudku zcela pominul. Zabýval se namítanými vadami správního řízení, jakož i splněním podmínek pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu (ve znění účinném do 12. 10. 2005). Jeho hodnocení, zda žalovaný řádně zkoumal, zjišťoval skutkový stav a právně posuzoval stěžovatelovy důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu či existenci skutečností pro vztažení překážky vycestování a zda o těchto otázkách též rozhodl, resp. jeho závěr o tom, zda k takovému postupu byl žalovaný vůbec povinen, však v odůvodnění rozsudku chybí. Vzhledem k tomu, že se krajský soud ve svém rozsudku, jímž zamítl žalobu, nevypořádal se všemi žalobními námitkami, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

V dalším řízení se krajský soud vypořádá se všemi žalobními námitkami, zejména pak s namítaným pochybením žalovaného spočívajícím v neposouzení existence překážek vycestování (kde stěžovatel v soudním řízení na podporu svých tvrzení předkládal i důkazní prostředky), a to též z hlediska aplikační přednosti mezinárodních smluv zahrnutých do vymezení článku 10 Ústavy České republiky před běžnými zákony a případných dopadů této přednosti na danou věc (srov. č. 721/2005 Sb. NSS; dále též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2006, č. j. 2 Azs 75/2005-75, www.nssoud.cz).

Vzhledem ke shledané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku se Nejvyšší správní soud již nezabýval dalšími důvody kasační stížnosti, neboť z podstaty nepřezkoumatelnosti rozhodnutí plyne, že usuzovat na důvodnost či nedůvodnost námitek lze jen ve vztahu k rozhodnutí, které je přezkumu schopné a tedy není zatíženo vadou, která jej činí nepřezkoumatelným.

Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla shledána důvodnou, Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm, vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2006

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu